

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вікова психологія

РОЗРОБНИК

Тетяна Перепелюк

професор кафедри практичної психології, професор, кандидат психологічних наук

t.perepeliuk@mu.edu.ua

КАФЕДРА

практичної психології

pps@mu.edu.ua

6

кількість кредитів ектс

44 / 136

годин аудиторної / самостійної
роботи

екзамен

форма контролю

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

навчальна дисципліна основного компонента

ПРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна доброчесність. Під час вивчення цього курсу здобувачі мають дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема: самостійно виконувати всі завдання курсу, підсумкове тестове завдання; надавати для оцінювання лише результати власної роботи; дотримуватися норм законодавства про авторське право, робити посилання на джерела інформації авторів.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Загальна психологія, соціальна психологія, психодіагностика та психокорекція, історія психології, організація діяльності психологічної служби.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характерні ознаки психічного розвитку та становлення особистості від зародження до похилого віку; сутність кризових та стабільних періодів розвитку; психологічний аналіз закономірностей та індивідуально-типологічних особливостей розвитку людини на кожному віковому етапі; роль провідної діяльності у появі новоутворень особистості.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет, завдання, методи вікової та педагогічної психології.

Психічний розвиток особистості в онтогенезі. Початок людського життя. Пренатальний період розвитку плоду. Криза новонародженості. Особливості психічного розвитку в немовлячий період. Психічний розвиток в ранньому віці (преддошкільний період). Психічний та особистісний розвиток дитини дошкільного періоду. Психологія молодшого школяра (зрілого дитинства). Психічний та особистісний розвиток підлітків. Психологія ранньої та зрілої юності. Психологія зрілого віку. Психологія літніх людей / геронтопсихологія.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекції, з використанням сучасних інформаційних технологій, інтерактивних методів, семінарські заняття, підготовка рефератів на задані теми. Розв'язування навчальних проблемних психолого-педагогічних ситуацій для різних вікових періодів, які передбачають у їх розв'язанні знання психологічних особливостей психіки особистості тощо.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчальної пізнавальної діяльності: створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо). Інтерактивні методи навчання: дискусії; мозковий штурм, ділові і рольові ігри, тренінги.

Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються із семінарськими заняттями.

Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах.

Методи навчання (МН):

МН 1– проблемна лекція;

МН 2– частково-пошуковий метод;

МН 3 – репродуктивний метод;

МН 4 – евристична бесіда;

МН 5 – складання тез

МН 6 – проблемне навчання,

МН 7 – метод ситуаційного аналізу

ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Самостійна робота студента

Для виконання самостійної роботи пропонуються питання з тем курсу, які виносяться на самостійне опрацювання. Перелік питань надано у таблиці. Під час підготовки питань здобувачі використовують рекомендовану літературу з основного та допоміжного списку джерел, конспектують інформацію. Питання самостійної роботи розповідають на семінарських заняттях у доповнення до основних питань семінарських занять, виступ до 5 хвилин.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка За національною Оцінка за
за Значення оцінки системою шкалою
шкалою університету

ECTS

А ВІДМІННО – відмінний рівень відмінно 90-100
знань (умінь) в межах
обов'язкового матеріалу з
можливими незначними
недоліками

В ДУЖЕ ДОБРЕ – достатньо 82-89
високий рівень знань (умінь) в
межах обов'язкового матеріалу без
суттєвих грубих помилок добре

С ДОБРЕ – в цілому добрий рівень 75-81
знань (умінь) з незначною
кількістю помилок

D ЗАДОВІЛЬНО-посередній рівень 69-74

знань (умінь) із значною кількістю
недоліків, достатній для задовільно
професійної діяльності
Е ДОСТАТНЬО - мінімально 60-68
можливий допустимий рівень
знань (умінь)
FX НЕЗАДОВІЛЬНО з можливістю 35-59
повторного складання –
незадовільний рівень знань, з
можливістю повторного
перескладання за умови належного
самостійного доопрацювання незадовільно
F НЕЗАДОВІЛЬНО з обов'язковим 1-34
повторним вивченням курсу –
досить низький рівень
знань(умінь), що вимагає
повторного вивчення дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання відповіді на семінарських/практичних заняттях

Очна (денна) форма та заочна форма

Кількість балів/

рівні

Характеристика відповіді

2/9-10

Здобувач демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел, рекомендованої літератури, логічно будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання.

1,5/6-8

Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його; добре володіє питаннями з першоджерел, логічно та обґрунтовано висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, використовує теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, послідовно будує висновки, але з окремими помилками відповідає на питання самостійного опрацювання.

1/3-5

Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання.

0,5 /1-2

Здобувач частково засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, але розкриває окремі аспекти змісту навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, не орієнтується у питанні самостійного опрацювання.

0/0

Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

1. Вікова психологія: навч. посібник / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 375.
 2. Вікова психологія: хрестоматія. Упоряд.: Л. В. Долинська, Т. М. Лисянська, Л. М. Ширяєва. Київ : Каравела, 2022. 487 с.
 3. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. К: Центр учбової літератури, 2019. 128 с.
 4. Павелків Р.В. Вікова психологія. К.: Кондор, 2018. 468 с.
 5. Савчин М.І. Вікова психологія: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2011. 382 с. URL : <https://textbook.com.ua/psihologiya/1473452492>
 6. Вікова та педагогічна психологія. / Кол. авт.: О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська,З.В. Огороднійчук. К.: Каравела, 2019. 399 с
-

Силабус затверджено на засіданні кафедри практичної психології
протокол № від 14.02.2026